

Persontransporter – sjuktransport (kommande 2025-07-01, v.1)

Ämnet persontransporter – sjuktransport behandlar olika typer av yrkesmässiga sjuktransporter som inte kräver ambulans. Det omfattar förarutbildning på fordon för sjuktransporter samt kommunikation, kundbemötande och säkerhet för passagerare.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet persontransporter – sjuktransport ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om yrkesmässiga sjuktransporter samt om de fordon och utrustningar som används. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om service och bemötande av passagerare samt om olika situationer som kan uppstå i samband med sjuktransporter. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att framföra sjuktransportfordon i trafik med hänsyn till säkerhet och miljö. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förmåga att planera och genomföra yrkesmässiga sjuktransporter.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett säkert och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser inom området. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om arbetssätt som främjar social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet inom sjuktransporter.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kan komma att möta i arbetslivet.

Undervisningen i ämnet persontransporter – sjuktransport ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om olika typer av yrkesmässiga sjuktransporter samt om de krav som ställs på förare och fordon i samband med transporter.
- Kunskaper om olika typer av fordon som används inom yrkesmässiga sjuktransporter.
- Kunskaper om faktorer för god service och gott bemötande av passagerare utifrån deras olika behov samt om att förebygga och hantera olika tillbud.
- Förmåga att köra och manövrera fordon för sjuktransporter.
- Förmåga att planera och genomföra yrkesmässiga sjuktransporter.
- Förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt i enlighet med lagar och andra bestämmelser.

Nivåer i ämnet persontransporter – sjuktransport

- Nivå 1, 100 poäng, som bygger på nivå 3 i ämnet persontransporter.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: PERT1000X

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet persontransporter – sjuktransport på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Olika typer av sjuktransporter och betydelsen transportererna har i samhället samt de krav som ställs på förare och fordon i samband med transportererna.
- Hur hållbara yrkesmässiga sjuktransporter kan planeras och genomföras med hänsyn till säkerhet, kvalitet, ekonomi och miljö samt enskilda passagerares särskilda behov.
- Metoder för säker på- och avstigning för passagerare utifrån deras olika behov och rådande trafiksituation.
- Metoder för säker användning av kommunikations- och mediautrustning.
- Transportadministrativa system och betalsystem samt transportledningens funktion och betydelse.
- Olika typer av fordon som används för sjuktransporter samt deras uppbyggnad och funktion.
- Metoder för funktions- och säkerhetskontroll samt vård och enklare underhåll av fordon och tillhörande utrustningar som används för sjuktransporter.
- Metoder för god service, god kommunikation och gott kundbemötande samt för hantering av klagomål.
- Metoder för branschetiskt bemötande och yrkesmässigt förhållningssätt till passagerare, däribland yrkesmässigt förhållningssätt till passagerarens integritet.
- Rutiner för omhändertagande av passagerare med särskilda behov och av personer som uppvisar symtom på sjukdom.
- Metoder för säker körning av passagerare samt handlingsalternativ vid olyckor och nödsituationer, däribland första hjälpen med HLR (hjärt-lungräddning).
- Hur förebyggande åtgärder kan vidtas vid olika sjukdomstillstånd hos passagerare samt hur symboler, märken och id-kort för olika sjukdomar tolkas.
- Olika hot- och våldssituationer samt hur de kan förebyggas och hanteras.
- Ergonomi och rutiner för god arbetsmiljö och vid lastning och lossning av gods samt i samband med transport av passagerare med särskilda behov, däribland av rullstolsburna och bårburna passagerare.
- Körning och manövrering av fordon för sjuktransporter i olika trafiksituationer, varierande trafikmiljöer och under olika trafikförhållanden.
- Genomförande av funktions- och säkerhetskontroll samt vård och enklare underhåll av fordon och tillhörande utrustningar som används för sjuktransporter.
- Planering av färdvägar för effektiv körning med hänsyn till olika trafikmiljöer, transportavstånd och enskilda passagerares särskilda behov samt planering för säker på- och avstigning.
- Användning av olika informationssystem i samband med sjuktransporter.

- Service och gott kundbemötande samt anpassning av språk till olika situationer och mottagare vid körning i verklighetsnära situationer.
- Säkerhetsmedvetet och miljö- och kvalitetsmässigt arbete såväl självständigt som tillsammans med andra i enlighet med rutiner, lagar och andra bestämmelser samt för att förhindra person- och egendomsskador.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om hur olika typer av yrkesmässiga sjuktransporter planeras och genomförs samt om de krav som ställs på förare och fordon i samband med transportererna.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om olika typer av fordon och tillhörande utrustningar som används för sjuktransporter.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om olika faktorer för god service och gott bemötande av passagerare utifrån deras olika behov samt om att förebygga och hantera olika tillbud i samband med sjuktransporter.

Eleven kör och manövrerar fordon för sjuktransporter i trafik på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **viss säkerhet** sjuktransporter och bemöter med **viss säkerhet** passagerare på ett serviceinriktat sätt.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **godtagbart**.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper om hur olika typer av yrkesmässiga sjuktransporter planeras och genomförs samt om de krav som ställs på förare och fordon i samband med transportererna.

Eleven visar **goda** kunskaper om olika typer av fordon och tillhörande utrustningar som används för sjuktransporter.

Eleven visar **goda** kunskaper om olika faktorer för god service och gott bemötande av passagerare utifrån deras olika behov samt om att förebygga och hantera olika tillbud i samband med sjuktransporter.

Eleven kör och manövrerar fordon för sjuktransporter i trafik på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **säkerhet** sjuktransporter och bemöter med **säkerhet** passagerare på ett serviceinriktat sätt.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **gott**.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om hur olika typer av yrkesmässiga sjuktransporter planeras och genomförs samt om de krav som ställs på förare och fordon i samband med transportererna.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om olika typer av fordon och tillhörande utrustningar som används för sjuktransporter.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om olika faktorer för god service och gott bemötande av passagerare utifrån deras olika behov samt om att förebygga och hantera olika tillbud i samband med sjuktransporter.

Eleven kör och manövrerar fordon för sjuktransporter i trafik på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt.

Eleven planerar och genomför med **god säkerhet** sjuktransporter och bemöter med **god säkerhet** passagerare på ett serviceinriktat sätt.

Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **mycket gott**.